

Štengarůvek

Prosinec 2003

Zpravodaj obce Šitbořice

„Toč se a vrč můj kolovrátku,
ejhle adventu již nakrátku
a blízko, blízoučko Štedrý den.“

K. J. Erben, Štedrý den

Úvodem

Milí čtenáři, předkládáme Vám poslední číslo našeho obecního časopisu v tomto roce. Pan starosta Vás informuje o tom co se udělalo a hlavně o tom co se bude v naší obci dělat v příštím roce. Myslím si, že hrdi můžeme být na dobudovaný sportovní areál a hlavně si přejeme, aby byl po celá budoucí léta plný především naší mládeže. Je naděje, že konečně bude dokončena silnice na ulici Divácká včetně kanalizace a tolik potřebného chodníku. Smutný poznatek je, že poctivé peníze naší obce, pět a půl milionu korun, zmizely v Union bance, v relativně solidním bankovním ústavu, a není v tomto státě téměř možnost jak je dostat zpět. Jedná se však dále a musíme doufat, že spravedlnosti bude učiněno zadost. V souvislosti s budováním čistírny odpadních vod nás čeká rok kdy bude obec více rozkopaná, ale doufám, že to přežijeme.

Jsem rád, že Vás můžeme informovat o úspěších našich sportovců, hlavně se těšíme, že se začne dařit fotbalistům a hráči kolové minimálně udrží svoji celorepublikovou a mezinárodní úroveň. Třeba u nás vyrostou i tenisté, teď k tomu budou mít podmínky.

Letošní rok vinařů tradičně na velmi vysoké úrovni hodnotí ing. Konečný. Musíme žasnout nad jeho pamětí, když píše o tom co se dříve zpívalo a proč. Opravdu by bylo smutné, kdyby staré písně zanikly. Rád bych, kdyby se ozvalo více pamětníků se svými vzpomínkami na staré zvyky, oblečení, práce, tradice atd. Rádi jejich vzpomínky otiskneme. Jen tak bude naše obec dále existovat i v budoucnu. Dokončujeme operát z roku 1840, který nám poskytl zatím nejucelenější informace o naší obci z počátku 19. století. Díky příspěvku paní Mgr. Vymazalové se můžeme podívat do vzdálené země indiánů do Peru. Třeba se tím bude inspirovat i náš redaktor Franta Valíček a do příštího čísla nám napíše jaké je to na Kavkaze a na Elbrusu, kde byl letos v létě.

Před námi je krásný čas Vánoc. Naše redakční rada Vám, milí čtenáři, přeje co nejkrásnější prožití svátků a do Nového roku 2004 přeje hodně zdraví pro Vás a Vaše blízké a také co nejvíce dnů prožitých ve štěstí.

J. Zelinka,
šéfredaktor

Slovo starosty

Vážený občané, konec roku je zde a my můžeme pomalu bilancovat, co se nám v tomto roce podařilo a co naopak ne. S tímto současně také připravujeme plány pro rok příští.

Z toho co jsme naplánovali pro tento rok můžeme konstatovat, že jsme dokončili stavbu II. etapy sportovního areálu, což znamená výstavbu dvou tenisových kurtů, volejbalového kurtu, dětského hřiště a doskočiště. Tato stavba je také již zkolaudována a v jarních měsících bude plně uvedena do provozu. Zahájili jsme stavbu ČOV a dostavbu kanalizace. Konkrétně se jedná o stavbu kanalizace na ulici Mlýnské. Na této ulici ji chceme vybudovat ještě v zimních měsících, aby bylo možné na jaře začít s budováním kanalizace na ulici Divácké. Na této ulici bude zahájena stavba „Rekonstrukce silnice“ a kanalizace se bude budovat současně s touto rekonstrukcí. V tomto roce ještě chceme stihnout vybudování orientačního značení po obci. To znamená, že osadíme po obci tabule se směrníky a názvy ulic. To je asi to nejdůležitější z plánů pro rok, který nám již končí.

Jak jsem uvedl, v současné době plánujeme rok příští. Je nutné se zmínit o tom, že mimo již uvedených staveb, jako je „Čistička odpadních vod s kanalizací“, „Rekonstrukce silnice na ulici Divácké vč. stavby chodníků na této ulici“, budeme zahajovat stavbu „Odbahnění Novodvorského rybníka“. Na tuto stavbu je vydáno stavební povolení a také jsme už obdrželi rozhodnutí ministra životního prostředí, o přidělení státní dotace ve výši 80% finančního nákladu stavby. Mimo to nás čeká, jako každý rok, řada oprav a údržeb na obecním majetku.

Z plánu vyplývá, že pro příští rok nás čeká mnoho práce a s tím i nevyhnutelně vysoké finanční náklady na vlastní realizaci.

Součástí tohoto plánu je také nutnost sestavit rozpočet pro příští rok, na kterém se nyní pracuje. Celou situaci nám komplikuje skutečnost, že se nám nepodařilo dotáhnout do zdárného konce kauzu finanční ztráty ve zkrachovalé Union bance. Nepodařilo se nám prosadit smlouvu o zápočtu s městem Velké Pavlovice. To znamená, že jsme byli nuceni, s ohledem na zákony v tomto státě, přihlásit částku 5,5 mil. Kč do konkurzu. Kdy a kolik z této částky dostaneme je otázka, na kterou v současné době neznáme odpověď. Je pro nás zklamáním, že zákon umožňuje bývalému vedení banky a správci konkurzu neuznat naši smlouvu o zápočtu a tudíž nemají povinnost nám naše peníze, které jsme do banky vložili, vrátit v plné výši. Zákon jim také umožňuje s námi nekomunikovat. Pro nás to v současné době znamená, že nemůžeme s touto částkou v příštím roce v rozpočtu počítat a rozpočet postavit tak, aby bylo možné pokračovat v naplánovaných stavbách.

Vážený občané, závěrem mi dovoluji, abych Vám k nastávajícím vánočním svátkům popřál pohodu, radost a štěstí. Do nového roku Vám přeji, aby se Vám splnilo vše, co si plánujete a přejete. Přeji Vám v tomto roce co nejvíce radosti, spokojenosti a k tomu všemu to nejdůležitější - aby Vám sloužilo zdraví.

Vladimír Kulíšek,
starosta obce

Zprávy

Stání vozidel v obci

V posledních letech výrazně stoupl počet aut na silnicích, což je na první pohled vidět i v naší obci. Pomalu ale jistě i u nás vyvstávají problémy s parkováním. Mnozí řidiči parkují na místech, kde přímo ohrožují bezpečnost provozu, přestože v mnoha případech mají možnost parkování v garážích či vjezdech u domů. Mezi tato místa patří ulice Nová, Mlýnská, Domaninská a některé další. Zvláštní kapitolou v tomto směru je stání vraků vozidel či zemědělských strojů.

Chtěl bych Vás proto upozornit na existenci obecně závazné vyhlášky obce Šitbořice o místních poplatcích, která pamatuje také na trvalé stání vozidel na veřejných prostranstvích. Dle této vyhlášky je trvalé stání vozidel na veřejném prostranství nutno nahlásit a uhradit poplatek na Obecním úřadě.

V obci byla navíc zahájena výstavba čistírny odpadních vod a části kanalizační sítě, která také může částečně komplikovat dopravní podmínky v obci.

Věřím, že nikomu z Vás není lhostejná bezpečnost v obci, v neposlední řadě i její vzhled a proto omezíte trvalé stání vozidel na veřejných prostranstvích na nejmenší možnou míru.

*Jiří Kaňa,
kontrolní výbor OZ*

Poplatky

Vážení občané, chtěli bychom Vás informovat o změně poplatku za pronájem místa na místním hřbitově, která bude platit od 1. 1. 2004.

Od nového roku budou se všemi nájemci uzavřeny nové smlouvy o pronájmu hřbových míst.

Všechna hřbová místa byla nově očíslována na zadní straně pomníků. Žádáme Vás proto, abyste si opsali číslo hrobu a rovněž jméno, příjmení, datum úmrtí a místo uložení (t.j. levá nebo pravá strana hrobu) všech pochovaných za posledních třináct let.

Na základě geologického průzkumu byla na našem hřbitově prodloužena tlečí doba z deseti na třináct let. Z tohoto důvodu se budou i smlouvy o pronájmu uzavírat na třináct let.

Hřbitovní poplatek se skládá ze dvou částí, a to z poplatku za nájem a úhrady za služby spojené s nájmem (např. voda, elektřina, údržba komunikací a ploch, márníce apod.).

Všechna hřbová místa byla znovu přeměřena a každý bude platit dle skutečné velikosti hrobu.

Za 1 m² a 1 rok se platí 4 Kč, t.j. za třináct let za 1 m² 52 Kč. Úhrada za služby s nájmem spojené je u jednohrobu 20 Kč za rok, t.j. za 13 let 260 Kč a u dvouhrobu 40 Kč za rok, t.j. za 13 let 520 Kč.

Každý má možnost nahlédnout v kanceláři Obecního úřadu do Řádu veřejného pohřbiště a ceníku.

Dále upozorňujeme občany na změnu poplatku za psa, který se od 1. 1. 2004 platí již za psy starší 3 měsíců. Doposud se platilo za psy starší 6 měsíců.

Poplatek za odvoz a likvidaci domovních odpadů zůstává nezměněn t.j.

1 osoba	400
2 osoby	800
3 osoby	1 090
4 osoby	1 340
5 osob	1 590
6 osob	1 840
7 osob	1 960

za 8. a další osobu v domácnosti se poplatek snižuje na 100 Kč na osobu.

Černé skládky

V pátek 31. 10. 2003 provedla stavební komise při OÚ Šitbořice kontrolu skládek stavebního materiálu na obecních pozemcích po vesnici. Zjištění je velmi smutné, hodně spoluobčanů si plete obecní pozemek se skládkou a zanechali v okolí svého domu, zahrady nebo stodoly, zbytky písku, cihel, tvárnic apod.

Komise navrhuje spoluobčanům, aby v podzimních a jarních měsících provedli úklid. Koncem dubna 2004 bude opět provedena kontrola a našim spoluobčanům, kteří skládky neodklidí, nebo nepožádají o skládku na OÚ, bude udělena pokuta za nepovolenou skládku stavebního materiálu na obecním pozemku dle obecní vyhlášky. Přispějme svojí pilí a dovedností ke zlepšení vzhledu naší obce.

*Milan Němeček,
předseda stavební komise*

Hradisko

Jedním z úkolů komise životního prostředí při OÚ Šitbořice je mimo jiné dbát o vzhled a upravenost obce. Od návštěvníků i od našich rodáků slyšíme, že naše obec je hezká, že se jim tady líbí a že se sem rádi vracejí. Obec byla i několikrát vyhodnocena v soutěži o „Vesnici roku“. My, kteří tady žijeme a dobře to tady známe, však víme, že je u nás také hodně míst se kterými se moc chlubit nemůžeme. Velký kus práce na vzhledu obce udělal obecní úřad a jeho pracovníci. Hlavní díl práce však odvádějí naši občané, starají se o vzhled svých domů, zahrádek, předzahrádek ale i jejich okolí. Za tuto záslužnou a často neohodnocenou práci jim komise děkuje a doufá že v ní vydrží a také povzbudí ty, kteří by mohli pro vzhled a úpravu obce udělat mnohem více.

Máme však také jednu prosbu. Uprostřed obce se nachází historické návrší od pradávna zvané Hradisko. Dle pověstí tam stávala místní tvrz, která zanikla již ve středověku. Podle tvaru pahorku si jen můžeme domýšlet jak asi hradisko před staletími vypadalo. I dnes je to krásný

kout zeleně a klidu uprostřed obce. Romantiku tomuto místu dodává množství typických kopaných sklepů na víno. Bohužel mnoho z nich je již opuštěných. Hradisko zarůstá plevelným akátem, opuštěná zákoutí skrývají černé skládky různého harampádí. Dokonce se začíná říkat, že se tam schází mládež a místo získává nehezkou pověst v souvislosti s drogami. Proto bychom jako komise chtěli vyzvat především majitele sklepů na Hradisku, aby se pokusili okolo svých sklepů zlikvidovat přerostlé akáty a rozumně zredukovat nálet nežádoucích křovin. Také aby upozornili na původce nepovolených skládek. My jako komise budeme požadovat, aby se do úklidu Hradiska zapojil i obecní úřad.

Místo ze kterého dýchá historie obce a které poskytuje nádherný pohled na všechna zákoutí naší vesnice, si naši péči zaslouží.

*Jiří Konečný a Josef Zelinka,
za komisi ŽP*

Šitbořice na Internetu

V průběhu letošního roku byl uskutečněn převod internetových stránek naší obce na redakční systém, který přináší nové prvky a zlepšení jak pro autory, tak i pro čtenáře.

Pro autory je zde především možnost zadávat veškerý obsah odkudkoli, stačí mít jen přístup na internet a oprávnění ke vkládání článků.

Pro čtenáře nové stránky skýtají možnost články ohodnotit nebo třeba poslat příteli. Také si můžete nechat posílat upozornění na nově zařazené články. Součástí stránek je kalendář akcí, kde si můžete vyhledat připravované kulturní a sportovní akce v obci. Samozřejmostí je možnost vyhledávání na stránkách.

Úroveň našich stránek je daná především obsahem. Pro zlepšování kvality a obsahové pestrosti bychom rádi přivítali další přispěvatele.

Pro bližší informace mne neváhejte kontaktovat buď osobně nebo pomocí e-mailu pavel.halas@kamp.cz

Ing. Pavel Halas

Beseda s důchodci

Jak už se stává tradicí, v pátek 7. 11. 2003 proběhlo setkání našich seniorů - Beseda s důchodci. Ke zduaru této akce přispěli žáci MŠ pod vedením paní ředitelky Kominacké a paní učitelky Neugebauerové. Zatancovali a zazpívali na téma Zvířátka v lese. Děti ze ZŠ pod vedením paní učitelky Relichové a pana učitele Farkaše zazpívali lidové písničky.

Letos obohatil kulturní program folklorní kroužek Baránek pod vedením paní Zuzky Baranové. Předvedli pásmo lidových tanců a písní. Děvčata a chlapci ze Scholy pod vedením slečny Pavlínky Kašparové a paní Marie Hromjakové zazpívali pásmo lidových a církevních písní.

Všichni, kdo jsme tento kulturní program shlédli, jsme se shodli, že i v Šitbořicích máme děti a mládež, která umí velice pěkně tančit a zpívat.

Tímto bych chtěla vyslovit poděkování všem, kteří

obětovali svůj volný čas na přípravu tohoto krásného kulturního programu. Chci také poděkovat žačkám 8. třídy ZŠ, které se vzorně ujaly obsluhy našich starších spoluobčanů. A v neposlední řadě dík i taneční skupině Akord, která zahrála k tanci i ke zpěvu. Dík prostě všem, kteří se jakkoliv podíleli na zduaru této akce. Odezva našich besedujících občanů byla velmi kladná. Už nyní se všichni těšíme na další setkávání a spolupráci.

Hana Navrátilová

Zamyšlení!

Vždy byly vánoční svátky i doba adventu časem klidu, pohody a rozjímání. Když jsme však přišli po „Mikuláši“ v pondělí do školy, byli jsme rozčarováni a z některých informací šokováni.

Nejdříve jsme ve spolupráci s Policií ČR řešili projevy hrubého vandalství. V nočních hodinách – „na Mikuláše“ rozbili ničemové sklo (za 4000 Kč) u vchodových dveří budovy školy a způsobili ještě další škody. Celý případ byl předán k dalšímu šetření Policii ČR.

Ve škole nám menší děti samy povídaly o tom, jak v pátek večer „na Mikuláše“ potkávaly velmi opilé „čerty“, v nichž poznávaly spolužáky z 9. třídy.

Zaráží nás, kde tyto děti vzaly alkohol, kdo jim při návštěvě alkohol nabízel a proč někdo z dospělých včas nezakročil, když nakonec jednoho čerta „namol“ musely mladší děti dotáhnout domů, aby venku nezůstal ležet a nezmrzl?

Kdo ví, jak doma zareagovali rodiče? Nebylo by lepší těmto situacím předcházet?

Škola i obec má zásadní zájem na dodržování stanovených norem chování. Nejsou nám lhostejné projevy ohrožování mravní výchovy a zanedbávání rodinné péče, a proto budou rodiče provinilých dětí pozváni k přestupkové komisi k prošetření. Věříme, že nám všem jde o slušně vychované děti.

*J. Novotňáková,
ředitelka ZŠ*

Z knihovny

V naší knihovně proběhla 6. 10. 2003 akce s názvem Velké říjnové společné čtení, jejímž cílem bylo, seznámit širokou veřejnost s českou literaturou všech žánrů. Akce byla určena pro všechny věkové skupiny, bohužel u nás se do akce zapojily převážně jen děti ze základní školy, pod vedením svých učitelek. Jim patří moje poděkování. Připravili si ukázky z různých knih pro děti a mládež, pro děti z mateřské školy vybraly pěkné čtení z knihy Josefa Čapka Povídaní o pejskovi a kočičce a co bych chtěla hlavně vyzvednout - připravili si pásmo o životě a díle Jaroslava Seiferta, který jako náš jediný básník obdržel v roce 1984 Nobelovu cenu za literaturu. Zaujala mě pěkná a procítěná recitace těchto čtrnáctiletých školáků. V průběhu celého dopoledne se v knihovně vystřídaly všechny třídy a téměř všichni žáci měli možnost si tento program vyslechnout. (Videozáznam z celé akce byl vysílán na infokanále Obecního úřadu). V duchu této akce probíhala také odpolední půjčovná doba v knihov-

ně. A opět, převážně děti si vybíraly knihy z fondu naší knihovny a neohroženě předčítali úryvky všem, kdo byli ochotni naslouchat. Na závěr celé akce děti zopakovali ještě jednou celé pásmo o J. Seifertovi a tentokrát už to bylo i pro několik málo dospělých, převážně babiček a maminek. Celý tento den probíhal v příjemné atmosféře. Obklopeni knihami jsme se vžívali do různých příběhů smyšlených, ale i přesto obohacujících naše nitro o daný prožitek. Je škoda, že tak málo dospělých se rozhodlo alespoň se přijít podívat na svoje děti, když už ne nabídnout nám nějakého svého oblíbeného autora a seznámit nás s jeho tvorbou. I přesto si myslím, že akce splnila svůj účel a dětem poskytla možnost seznámit se s psaným slovem, jako zdrojem prožití mnohých dobrodružství. Ještě jednou děkuji všem, kteří se tak aktivně zapojili a pomohli splnit zamýšlenou ideu Svazu knihovníků a informačních pracovníků České republiky, kteří se tuto akci rozhodli uspořádat.

*Zdena Kaňová,
knihovnice*

Společenský život v obci

Již více než 6 let se pravidelně jednou do měsíce schází skupina šitbořických žen, převážně penzistek, aby si při dobré večeři a skleničce dobrého vína popovídaly a mnohdy i zapěly nějakou tu písničku.

Nedávné setkání bylo obzvlášť sváteční, protože jedna z pravidelných účastnic – paní Pavlína Fraňková zde oslavila 80. narozeniny. Tímto bych se chtěl připojit ke gratulaci a popřát i všem ostatním ženám, aby se na těchto večírcích ve zdraví scházely i nadále.

Podle slov pravidelných účastnic se nepovažují za uzavřenou společnost, takže kdo má zájem, může se přidat.

Antonín Lengál

Hra barev

S nastávajícím podzimem si všichni uvědomujeme, jak je nám smutno po těch prosluněných dnech, kdy člověk ráno vstává se sluníčkem a celý den je pestrobarevný. I když letošní podzim není tak uplakaný a marastový, tak vstávání do tmy a šero už odpoledne nikomu na lepší náladě nepřipadá.

Rádi se obklopujeme barevnými věcmi, protože tušíme, že nás udrží v psychické pohodě. Je dokázán vliv barev na naši náladu. Ať už je to výběr barevných nářadí na stěny, nábytek, spotřebiče, tak i barevné hračky a drobné věci denní potřeby. Každého dříve zaujme pěkná veselá věc, než ta samá věc vyvedená v nejasných nebo tmavých tónech.

Proto mě zaujala a musím říci přímo nadchla inovace na našem zdravotním středisku. Člověk většinou přichází k lékaři s nějakým problémem, nemocí, bolestí, má strach ze zákroku, z injekce, má tzv. „syndrom bílého pláště“ - v podvědomí strach z lékařského prostředí. Už ta anonymita v odborném názvu - bílý plášť - značí, že sterilní bílá barva ve zdravotnictví není tou nejlepší.

A přesně tohle pochopili a na vlastní náklady uskuteč-

nili lékaři a sestřičky na svých pracovištích. Podle návrhu paní J. Mrhačové z Moravského muzea Brno namaloval podkladové desky a ostatní vybavení pan F. Bartoš z Velkých Němčic se svojí firmou. Malby a povrchové nátěry jsou zase prací pana L. Krejčího. S jakou fantazií a vkusem jsou čekárny vybarveny, tak to se opravdu nevidí často, anebo jsou tak zkrášleny větší nemocnice, což je ale dílem nadačních fondů.

Už máme mile vyzdobené interiéry školy i školky, kde vytváří příjemné prostředí paní učitelky s dětmi. O to víc potěší setkání se s takovou krásnou prací na místě, kam jdeme se svými bolístkami a problémy. A takové pěkné místo nám naše obavy může alespoň částečně rozptýlit.

Chtěla bych moc poděkovat všem, kteří se na tak dokonalém díle podíleli a potěšili tím nejen mě, ale i ostatní občany v naší obci.

Zuzana Baranová

Mateřská škola

Činnost mateřské školy od září 2003

- Slavnostní zahájení školního roku
- Veřejné čtení v knihovně
- Loutkové divadlo „Jak krteček s kamarádem zachránili vránu“
- Zájezd do divadla Radost
- Účast ve výtvarné celostátní soutěži „O cenu malého plamínka 2003“ (Tereška Tomková získala umístění v kategorii předškolní věk)
- Loutkové divadlo „O veliké řepě“
- Pěvecká soutěž Šitbořický slavíček - 8. ročník
- Vystoupení na besedě s důchodci
- Plavecký výcvik
- Mikulášská besídka s bohatou nadílkou
- Vystoupení na výstavě ručních prací
- Vítání dětí do života
- Vánoční besídka

Ani jsme se nenadáli a kalendářní rok 2003 bude končit. Všem dobrým lidem přejeme hodně zdraví a pohody do toho roku dalšího.

zaměstnanci mateřské školy

Poděkování

Chceme i touto formou, zveřejněním ve Štengaráčku, vyjádřit poděkování. Považujeme si toho, že naše Obec dokáže pro Základní školu vyčlenit ze svého těsného rozpočtu takovou finanční částku, která zabezpečuje její plynulý provoz a poskytuje moderní podmínky pro výuku žáků. Náročné opravy budovy by nemohly být uskutečněny bez výrazné podpory školního rozpočtu. Díky současné vybavenosti naší školy mají děti zajištěny dobré podmínky nejen pro výuku, ale také pro zájmovou činnost. Jsme rádi, že škola je v obci podporována jako významná instituce.

Změny, které nás těší:

- děti s nadšením začaly v hodinách Tělesné výchovy a v rámci sportovních kroužků využívat nový areál hřiště i moderní kurty

- byla provedena výměna oken v pěti učebnách a čtyřech kabinetech
- na škole byla realizována první etapa generální opravy střechy
- pro školu byl pořízen nový počítač
- zakoupením nových várníc byl lépe zabezpečen pitný režim ve škole

Základní škola děkuje rovněž místnímu Honebnímu společenstvu Šitbořice za sponzorský dar, který jistě udělá radost našim nejmenším žákům. Bude věnován na vybavení školní družiny novým dětským nábytkem.

Závěrem roku bych chtěla jménem pracovníků školy popřát dětem, rodičům a ostatním spoluobčanům krásné Vánoce, hodně zdraví a všechno pěkné v novém roce.

*J. Novotňáková,
ředitelka ZŠ*

Počítačový kurz se opakuje

V listopadu a prosinci proběhl v internetové učebně základní školy kurz pro úplné začátečníky zajímaví se o základní dovednosti v práci s osobním počítačem. Máte-li ještě zájem pochopit a procvičit si základy ovládní programů Windows 2000, Word, Excel, Outlook a jak se dostat na Internet zavolejte na číslo 519 421 345 nebo 608 633 626. Kurz proběhne v měsících leden - únor 2004, v šesti dvou a půl hodinových lekcích, vždy ve středu od 17 hodin v učebně základní školy. Přesný program kurzu obdržíte poštou. Možnou změnu začátku kurzu či další připomínky lze domluvit i v jeho průběhu.

Mgr. Radomír Omasta

Naši hasiči

Svaz dobrovolných hasičů Šitbořice čítá 72 členů, z toho je 14 žáků. Trvale v něm působí zásahová jednotka v počtu 23 členů, která je řízena z operačního střediska hasičského záchranného zboru v Břeclavi. V případě potřeby je tato jednotka povolána i k zásahům v okolních obcích, a to podle rozsahu akce.

Výjezdů měla zásahová jednotka v letošním roce 5 a všechny byly vyhlášeny z operačního střediska Břeclav. Dvakrát se jednalo o planý poplach, způsobený nezodpovědnými občany a dvakrát hořely travnaté porosty. 29. 11. byla zásahová jednotka povolána k požáru rodinného domu v Nikolčicích, při kterém byl bohužel zmařen lidský život. Všechny tyto výjezdy byly mimo naší obec (Diváky, Nikolčice, Boleradice a Borkovany) a ukazuje se, že dobrovolné jednotky mají svoje opodstatnění.

V rámci výcviku zásahové jednotky bylo v měsíci září provedeno námětové cvičení na téma hašení hořícího vozidla. V měsíci červnu jsme uspořádali již 9. ročník soutěže o pohár starosty obce pro muže a žáky. Taktéž jsme se zúčastnili 10. soutěží v blízkém i vzdálenějším okolí. V domácím prostředí obsadilo družstvo A 1. místo a družstvo B 3. místo. Ve Slavonicích (naší družební obci) obsadili muži v poměrně silné konkurenci 2. místo a ženy při své premiéře 1. místo. V Těšanech ženy svůj výkon zopakovaly a znovu zvítězily. Na medailových

pozicích se muži umístili ještě v Křepicích – 2. místo a v Nesvačilce na místě třetím. Většina soutěží se odehrála v rámci našeho okresu s výjimkou Slavonic v okrese Jindřichův Hradec, Dolních Louček v okrese Žďár nad Sázavou a Šaratice v okrese Vyškov.

Družstvo žáků se zúčastnilo 6. soutěží. V Tvrdonicích obsadilo 2. místo a na domácí půdě v Šitbořicích skončilo na 3. místě. Oproti loňskému roku bylo u žáků medailových umístění méně, protože přešli do starší kategorie, kde je daleko větší konkurence. Nejvíce nás však těší, že toto družstvo aktivně funguje a dává naději, že si náš zbor vychová další členy.

Z popudu mladších členů jsme mimo tradičních Martinských hodů začali pořádat Hasičský ples. 31. ledna se uskuteční 3., na který jsou všichni zváni.

Doufáme, že v příštím roce bude více úspěchů při soutěžích a méně výjezdů k požárům.

Antonín Kaňa a Mirek Vahala

„Slovení“ šitbořského rybníka

Jak jistě většina z vás ví, dočkali jsme se příslibu vybagrování místního rybníka a upravení jeho okolí. Pro nás rybáře to znamenalo jeho slovení. Po domluvě s vedením naší organizace z Hustopečí, pod kterou patříme a zajištění celé akce jsme výlov uskutečnili v sobotu 15. listopadu. Mnozí z vás se přišli podívat a také nám pomoci, za což jim touto cestou děkuji. Zvláště pak místním hasičům za zapůjčení cisterny.

Slovené ryby: kapr 75kg, karas 389kg, cejn 120kg, amur 12kg, lín 35kg, candát 20kg, sumec 12kg, štika 3,5kg, tolstolobik 74kg, úhoř 3kg, celkem 743,5 kg.

Tyto ryby byly rozděleny do rybníků v Boleradicích a Strachotíně.

Nyní mi dovoluňte abych vás pozval na náš Rybářský ples, který se uskuteční 17. ledna 2004 v místní sokolovně. K tanci a poslechu hraje dechová hudba „BLUČIŇÁCI“. Rybí večeře a občerstvení je zajištěno. Začátek jako tradičně v 20⁰⁰.

F. Lejska

Sezóna kolové v plném proudu

29. 11. dvojice Robert Zvolánek a David Wamser startovali na mezinárodním turnaji ve Švýcarském Altdorfu. Šitbořičtí hráči nastoupili v kategorii mladšího dorostu. Na turnaji startovali nejlepší družstva Švýcarska a Rakouska. Naše dvojice všechny zápasy vyhrála. Ve finálovém zápase porazila loňské mistry Rakouska v poměru 4:1 a získala další cenné turnajové prvenství.

Dne 6. 12. se v sále šitbořické sokolovny konal turnaj Českého poháru žáků - 3. kolo. Naš oddíl reprezentovaly dvojice: Šitbořice 2 – Tomáš Zelinka, David Wamser a Šitbořice 3 – Jarek Starý, Miroslav Bedřich. Naše dvojka (složená z důvodu nemocnosti R. Zvolánka a O. Blahy) předvedla perfektní výkon. Po bezchybné hře v turnaji neprohráli a s horkými favority na titul Mistra ČR – Svítávkou 1 – remizovali, což jim zajistilo celkové prvenství. Ani naše trojka nezklamala a vybojovala 7. místo.

Dne 7. 12. jsme se stejnými družstvy zúčastnili tur-

naje Českého poháru - 4. kolo ve Svitávce. D. Wamser a T. Zelinka vylepšili svůj výkon z předešlého dne a turnaj vyhráli bez ztráty bodu. Taktéž „trojka“ podala dobrý výkon a skončila na pěkném 6. místě.

Chtěl bych touto cestou vyzvat chlapce ve věku 7 – 10 let, kteří mají zájem o tento, v naší vesnici úspěšný sport, aby se v doprovodu rodičů přišli na náš trénink podívat. (Čtyři kola jsou volná).

Zároveň touto cestou děkuji jménem TJ Sokol - oddílu kolové za podporu ze strany obce, jež se tomuto sportu dostává.

Robert Zvolánek

Turnaj ve stolním tenise

Tak jako v minulých letech, i letos pořádají stolní tenisté vánoční turnaj.

Hraje se v tělocvičně u základní školy.

Pro žáky a mládež proběhne turnaj v sobotu 20. 12. od 9 hodin.

Turnaj dospělých začíná tradičně v sobotu po vánočních svátcích, tedy 27. 12. v 9 hodin. Startovné v kategorii dospělých je 80 korun. Pro všechny jsou připraveny hodnotné ceny.

Těšíme se na všechny tradiční účastníky i na nově příchozí.

Ing. Pavel Halas

Duchovní slůvko

Vánoční doba je čas zvláštním způsobem spojený s prožitkem lásky a míru. Tuto atmosféru Vánoc ještě podtrhuje řada zvyků a tradic, jako jsou koledy, štědrovečerní nadílka nebo vánoční stromeček. Povrchnímu pozorovateli se tento svátek musí jevit jako ryze citová folklórní záležitost. To je ovšem veliký omyl, správně slavené Vánoce v žádném případě nejsou oním několikadenním útekem od reality do sentimentality, jak je bohužel chápe řada i našich bližních. Naopak, jsou to dny, kdy se krásným způsobem spojují prožitky a zvyky s připomenutím si centrálního okamžiku dějin spásy – vtělení Boha. Tím,

že na sebe vzal Bůh naše lidství, nás mohl vykoupit (což je pro nás i důvod k radosti a také k projevům citu), ale připravil tím také poněkud obtížný úkol pro náš rozum (alespoň malinko pochopit, kdo to vlastně Ježíš je). Pokusme se v tyto dny, kdy budeme nasyceni atmosférou jesliček a koled, zamyslet také nad tím, co se to vlastně skutečně přihodilo, když se Bůh narodil jako člověk.

Požehnané Vánoce všem svým farníkům a nejen jim, ale všem obyvatelům Šitbořice přeje

otec Jiří Topenčík

Expedice Peru 2003

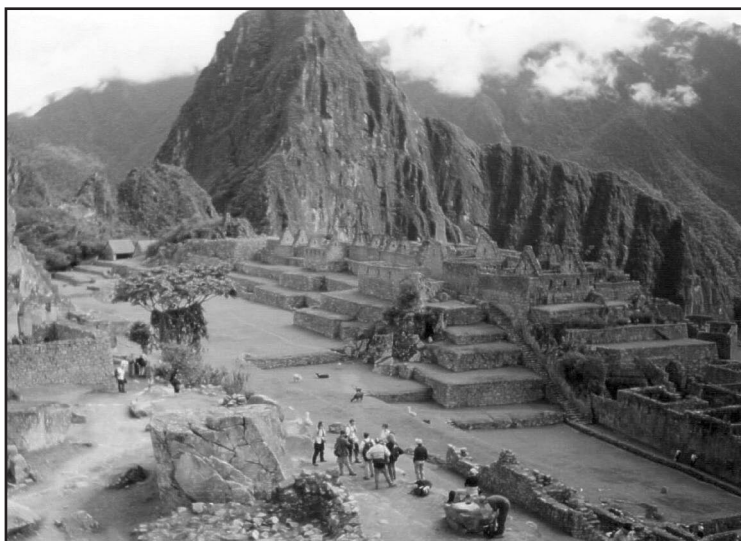
V září tohoto roku jsem se zúčastnila studentské expedice do Peru. Tato expedice byla plánována již od roku 2000 a jako hlavní cíl jsme si stanovili pomoc indiánským školám. V průběhu doby, která zbývala do našeho odletu do Peru, jsme sháněli sponzorské dary a získali jsme tak mnoho školních pomůcek (sešitů, pastelek, tužek, fixů, výkresů, modelářské hmoty, vodových barev apod.), které jsme potom při našich návštěvách v indiánských školách rozdávali. Byly to v podstatě ty nejobyčejnější školní pomůcky, kterých je u nás dostatek, ale bylo nádherně vidět tu radost v očích dětí i učitelů, kterým se často nedostává ani těch nejzákladnějších pomůcek pro školu. V každé, i té nejmenší školice vysoko v horách, jsme byli uvítáni a přijati s velkou slávou a s mnoha počtami, kterými tamější obyvatelé vyjadřují úctu ke všem návštěvníkům. Všude nám na úvod naší návštěvy zazpívali státní hymnu a pak následovalo hudebně taneční pásmo, které bylo doplněné různými básničkami, z nichž mnohé složily děti samy! Tyto děti většinou neumí španělsky, protože se to teprve ve škole učí, takže vše bylo řečeno v jejich jazyce, což je kečuánština. Jako průvodkyni jsme ale měli s sebou paní doktorku Olgu Vilímkovou, která zde mj. i rok učila, takže ta nám vždy všechno přeložila a tak jsme nikdy nepřišli o ty krásné myšlenky, které byly v jejich básních a písních ukryty! Většinou

vyprávěly o tom, že oni jsou potomci slavných Inků a že vždycky budou hrdí na svůj původ i na svou rodnou zemi! Děti si tady velmi váží možnosti vzdělávání a v některých horských oblastech je to dokonce tak, že některé děti docházejí do školy dvě až čtyři hodiny! Když jsou jarní nebo podzimní práce, tak samozřejmě zůstávají doma, ale o tom už většinou mají učitelé přehled a vědí, koho rodiče pustí do školy a koho budou potřebovat na práci na poli. Povinná školní docházka je v Peru od šesti let a trvá šest let, na rozdíl od naší devítileté školní docházky. V praxi to ovšem mnohdy funguje tak, že dítě jde do školy tehdy, až rodiče uznají za vhodné, že už by do školy jít mělo. První stupeň povinné školní docházky je teoreticky bezplatný, ovšem: zápisné stojí několik solů (1 sol je přibližně 9 Kč), děti musí přinést předepsané pomůcky, měly by mít uniformu apod. Myslím ale, že vám, rodičům, o tomhle nemusím vyprávět a sami dobře víte, jaké investice jsou se vzděláváním vašich ratolestí spojeny.

Dalším cílem naší expedice bylo poznávání a studování možností, jak indiánským dětem umožnit co nejlepší vzdělání. V posledních dvou dnech naší expedice, které jsme trávili v hlavním městě Peru, Limě, jsme navštívili českou ambasádu a paní velvyslankyni, se kterou jsme projednávali možnosti další spolupráce a koordinace pomoci indiánským školám. Věřím, že to nebylo zby-

tečné a že do budoucna přinese naše návštěva své ovoce. A konečně také, v neposlední řadě, jsme této cesty chtěli využít k celkovému poznání nové a pro nás přece jenom dost vzdálené krajiny k tomu, abychom tyto poznatky mohli využít především u nás doma, v našich hodinách zeměpisu, protože chceme žákům předávat skutečně pravdivé informace o životě v jiných zemích.

Celá expedice byla úžasně krásná a přes fyzickou, psychickou a finanční náročnost – na tuto expedici jsme věnovali svoje celoroční učitelské výdělky – nám všem určitě přinesla mnoho nových zkušeností a nezapomenutelných zážitků, které bezpochyby mnohokrát využijeme nejen v naší pedagogické praxi, ale také v našem osobním životě. Každičky z těch třiceti dní v Peru byl něčím krásný a neopakovatelný a nemohu říct, že bych na nějaký okamžik v této nádherné latinskoamerické zemi vzpomínala ve zlém. Vyzkoušeli a zažili jsme opravdový a drsný život v horách. V našich dvou výstupech do hor, z nichž jeden byl šestidenní a druhý osmidenní, jsme zažili opravdovou drsnou andskou divočinu. Vystoupili jsme do nadmořských výšek skoro 5 000 m. n. m. a v noci jsme spávali pod stany při -13°C . Po dobu celého našeho prvního výstupu do hor nás provázela dešť, který se ve vyšších polohách měnil ve sníh, takže jsme zažili jaké to je, když má člověk všechny věci už naprosto promočené a venku je v noci navíc teplota hluboko pod bodem mrazu. Ale zjistili jsme také to, že toto všechno se dá vydržet a dokonce si ještě zachovat smysl pro humor, když se sejde skupinka nadšených a zapálených lidí, kteří jsou ochotni vzdát se kusu svého pohodlí a zažít něco podobného, jako jsme prožívali

Pevnost Machu Picchu - 2400 m. n. m.

my. A o lidech je všechno na světě, takže, kéž by vztahy mezi námi byly tak krásné, jako jsme to zažili my v Peru a potom je jedno, v které zemi člověk žije, protože jestliže jsou k sobě lidé dobří, pak je ráj všude na zemi! Děkuji Vám všem, kteří se o toto v životě snažíte!

A na úplný závěr svého příspěvku bych chtěla srdečně pozvat Vás všechny, kteří máte zájem a chtěli byste se dovědět o Peru a naší expedici více, na povídání a besedu, která se uskuteční v polovině ledna v místní knihovně. Přesný termín bude upřesněn, ale již teď můžete předběžně počítat s lednovým termínem a zařadit do svých plánů toto setkání.

*Mgr. Marta Vymazalová,
učitelka ZŠ Šitbořice*

Vinařská besídka

Počasí po celý rok 2003 bylo jako na objednávku vinařů. Ani to velké sucho révé neškodilo, je na něj připravena již dávno, protože do naší oblasti přišla z Kavkazu již okolo roku 1 000 před naším letopočtem. Botanicky je réva liána, která má široce rozvinutý kořenový systém přizpůsobený na vyhledávání vody ve velkých hloubkách. Ten musel révu zásobit dostatečným množstvím vody pro vývoj svých popínavých letorostů, které se museli zase pnout po stromech, aby jejich listy bylo vystaveno co nejvíc slunečnímu záření.

Takže se letos zase dosáhla poměrně dobrá úroda zdravých dobře vyzrálých hroznů s vyšším obsahem cukru a vína budou velmi dobrá. U vína není možné napsat, že bude víno nejlepší, protože mohou přijít ještě lepší roky.

Zvyšování celkové teploty, podle odborníků bude trvalé a předpokládá se, že oblasti pěstování révy se posunou více na sever. Ono to tak ale již bylo. U nás se pěstovala réva i na severní Moravě, okolo Ostravy, Olomouce, na celé Hané a okolo Jihlavy.

Podle předpokladů, vyšší obsah cukru, hlavně u aromatických odrůd jako Müller Thurgau, Muškát Moravský,

Tramín i Rulandské, snížil voňavé hodnoty vín. Zkušený vinař proto nečekali na úplné vyzrání hroznů a sklízeli při cukernatosti 18°NM . Některé odrůdy při vysoké teplotě zastavili svůj vývoj a obsah cukru v jejich hroznech se nezvýšil (Ryzlink vlašský). Tyto odrůdy to mají ve svých vlastnostech - genech. Na tomto zkrachovala první výsadba vinohradů v Albánii. Vysadili tam odrůdu Rkaciteli, která na Ukrajině dávala až 30 tunové úrody po hektaru s cukernatostí do 16°NM a předpokládali, že v Albánii při vysokých teplotách bude dávat těch 30 tun s vysokým obsahem cukru. Jenomže cukernatost se zastavila na 16° a hrozny skoro uschly, výlisnost byla velmi malá a víno nebylo dobré ani na vypálení, protože mělo vysoký obsah kyselin. Nakonec museli tyto Ukrajinské odrůdy vykloučovat a znovu vysadit odrůdami pěstovanými v okolních státech, to je v Itálii, Jugoslávii a Řecku.

Při normální vegetaci se v hroznech zvyšuje obsah cukru a snižuje se obsah kyselin. Jakmile vegetace, nebo růst révy je zpomalený nějakým vlivem, letos to bylo vysokými teplotami, tvorba cukru se zpomalí, z bobulí se začne odpařovat voda, takže cukr se zvyšuje zahuštěním šťávy v bobulích. Při odpařování se zahustí

nejen cukr, ale i kyseliny, takže jsou potom vinaři někdy překvapeni, že mošt měl dostatečný obsah cukru a vysoké kyseliny.

Na degustaci mladých vín odrůd Rulandské bílé, Rulandské šedé a Chardonnay, konané 25. 11. t. r. ve Velkých Pavlovicích, byla většina předložených vín ještě kalná, u některých byl vysoký zbytkový cukr a všechny měly vysoký obsah alkoholu. Nejlépe byly hodnoceny vína podniku Víno Mikulov z hroznů od Zemos Velké Němčice z parcel pod kapkovou závlahou. Tyto vína byly svěží, s dobrým odrůdovým charakterem a byly přikyseleny. Dobrá vína předváděl také Ing. Urbánek z podniku Vinselekt Michlovský Rakvice a firma Baloun Hustopeče.

V závěrečném hodnocení se shodli všichni přítomní, že takový ročník se dosud nevyskytl, je dobrý, ale vína budou mít zvláštní vynímačnou charakter a bude třeba se jim zvláště věnovat, protože to bude první ročník s kterým budeme vstupovat do Evropské Unie.

Ošetřování vín se proto zaměří na dokončení kvašení, na snížení bílkovin, přikyselení nebo odkyselení, úpravu obsahu síry a odstranění zákalů čiřením některým přípravkem, kterých je teď dostatečný počet. Na běžné zákaly postačí přípravek obsahující želatinu.

Většina vinařů již v zimní době využije příznivé počasí na řez révy. Nejlepší období pro řez je mezi 15. únorem a 15. březnem, kdy pominou největší mazy, ale může se začít již od prosince. Řez révy vinné je jedno z nejdůležitějších agrotechnických opatření, které rozhodujícím způsobem ovlivňuje agrotechnické zásahy v průběhu celého vegetačního období a zároveň je jedním z určujících prostředků kvality hroznů. Otázka správného provádění řezu a používání u jednotlivých odrůd získává v posledním období velmi na významu.

Regulace násady hroznů v průběhu vegetačního období je spojené se zatížením plodných oček, které rozhoduje o kvalitě hroznů a musí se uplatňovat v moderní agrotechnice révy vinné.

Praktici doporučují řez na jeden tažeň, nebo dva polotažeň, bez ponechání záložního čípku. Čípek doporučují ponechat jen v určitých případech, jako například když jsou tažeň již ve dvou třetinách mezi nosným a vodícím drátem (potřeba snížit keř), nebo při poškození mrazem.

Na tažeň je třeba vybírat takový letorost, aby ohýbání šlo přes řeznou ránu, dolů s kopce. Při řezu se musí brát na vědomí, že ne každý keř ani tažeň je stejně silný, aby se všechno řezalo na stejný počet oček. Podle stavu keře se musí rozhodnout jestli se bude řezat na tažeň, anebo dva polotažeň. Dva tažeň se mohou ponechat jen ve staré vinici, kde chceme například využít místo po vyhynulém sousedním keři. Doporučuje se řezat na dva polotažeň po šesti očkách.

Řez révy je práce, která se musí dělat velmi odpovědně s přemýšlením. Brigádníci by se na to v žádném případě nehodili. Chodí sice do Rakouska řezat někteří občané z příhraničních oblastí, ale jen takoví, kterých odbornost si rakouský vinař již ověřil. Nejlepší řezáči dokázali za den ořezat až 1200 keřů. Vydělané peníze jim vůbec nezávidím.

Ing. Konečný Antonín

Medaile pro vinaře ze Šitbořic

V pátek 5. 12. se konalo ve Velkých Bílovicích slavnostní shromáždění Českomoravské vinařské a vinohradnické unie (ČMVVU). Toto shromáždění se konalo při příležitosti 10. výročí založení nejvýznamnější organizace našich vinařů. Při této příležitosti byl náš rodák a občan, známý vinařský odborník, Ing. Antonín Konečný oceněn pamětní medailí ČMVVU „za celoživotní práci pro vinařství v České republice“.

Srdečně mu k tomuto ocenění blahopřejeme a doufáme, že mu ještě dlouho vydrží jeho neutuchající elán, a bude dál psát, překládat a předávat svoje zkušenosti. K tomu mu přejeme hodně zdraví.

redakce Štengaráčku

Operát z roku 1840

Pokračujeme otištěním další části materiálu, který nám poskytl Ing. Josef Krupička

redakce

Zemědělská půda a její využití

Podle výměry pozemků obce Šitbořice se z celkového katastru využívalo k obdělávání a pěstování plodin 2056 jiter, 92 čtverečních sáhů (1 181 ha). Neobdělávaných a zastavěných pozemků bylo 12 jiter a 1592 čtverečních sáhů (7 ha) a ladem ležící půdy pak 52 jiter 563 čtverečních sáhů (30 ha). Tři tyto uvedené kategorie jsou v proporcionalním vztahu 970:6:24.

Obdělávaná půda byla využívána k pěstování všech základních druhů obilovin: pšenice, žito, ječmene a ovesa. V menším množství, které komise do katastrálního hodnocení již nemohla zařadit, se pěstovala kukuřice,

hrách, fazole, brambory, vikev, lucerka (vojtěška), něco zelí, řepy a konopí. Louky poskytovaly seno a otavu. Z produkce vinohradů se vyrábělo bílé víno. Místo likvidovaných vinohradů se vysazovaly různé ovocné stromy a nebo se na těchto pozemcích pěstovaly tytéž plodiny jako na ostatních polích.

Z lesů se získávalo palivové dříví a něco dřeva na stavby a na nářadí. Kloboucké panství, které vlastnilo asi jednu desetinu veškeré půdy katastru, praktikovalo na svém dvoře vyjímečné – úhorové hospodářství a to tak, že nechávalo jednu třetinu půdy každým rokem ležet úhorem, ale pěstovalo na této půdě pro svůj cukrovar v Martinicích cukrovku a také krmnou řepu. K pěstování cukrovky a k dodávkám do cukrovaru přistupovali i poddanší majitelé půdy a začalo se šířit pěstování krmné řepy jako krmiva pro dobytek.

Produkce vína se za posledních padesát let snížila

na jednu polovinu, ale naproti tomu se zvýšila ostatní zemědělská produkce. Pastviny, které obklopovaly obec ze všech stran, byly využívány od jara až do zimy k pasení panského i poddanského dobytka.

Obdělávání půdy

Zemědělská půda na které se pěstovaly plodiny sloužící k obživě obyvatel, byla obhospodařována stále ještě trojpolním hospodařením se slabým hnojením, při němž jedna třetina orné půdy zůstávala každým rokem ležet ladem. Všeobecně se obdělávání půdy věnovala velká píle, avšak podle starého zvykového způsobu. Pole se až na výjimky často ale mělce orala a málo hnojila. Za překážku lepší kultury obdělávání půdy pokládala komise mimo jiné i to, že při dobré bonitě polí dosažená produkce plodin dostačovala k obživě všech obyvatel obce. Další překážkou byla také nízká osvěta majitelů půdy v oblasti zemědělské kultury a také starý systém pastvy, kterým se ztrácela v létě větší část potřebného hnojení. Menší část pozemků, ztížených desátkovým odvodem

obilních snopů vrchnosti, nebyla hnojena vůbec. Loukám se nevěnovala žádná zvláštní péče. Lépe na tom byly zahrady patřící k zemědělským usedlostem. Byly více hnojeny a pečlivěji opracovány motykami a rýčí. Využívaly se k pěstování okopanin a byly hojně osázeny ovocnými stromy.

Pastviny obklopující obec byly bez jakékoliv péče ponechány pouze působení přírody a pasoucímu dobytku. Lepšímu zemědělskému využití bránilo jejich společné vlastnictví obcí i panstvem a také starý pastevní systém.

Střídavě vysazované vinohrady vyžadovaly větší péči, častým rytím byly udržovány v čistotě a podle možnosti také více hnojeny. V té době byly již vinohrady poškozeny révokazem. Na místě uhynulých vinohradů se na těchto pozemcích vysazovaly ovocné stromy s dobrým výnosem. O jaké druhy ovoce šlo se v operátu neuvádí. Nové vinice se vysazovaly na pozemcích kde dosud vinohrady nebyly, takže nebezpečí révokazu zde bylo menší.

Ing. Josef Krupička

Život a písničky

Na každém setkání důchodců, organizovaném kulturní komisí při obecní radě, se po skončení hlavního programu tancuje a zpívá. Tančit chodí i ti, kterým už to dobře nechodí a i ti kteří by podle Jana Nerudy tančit neměli, protože ve sbírce Písní kosmických napsal:

„Bláznovstvím je rukou nemistrovnou
měřit běhy měsíčné,
jako k plesu nohy necvičné
pokoušeti o pochvalu skromnou.“

Lepší je to se zpíváním. Začne vždy skupina okolo nejlepšího zpěváka Tondy Fialy a postupně se přidávají všichni. Zpívání je to pěkné pro nás, znalci by to ale odsoudili, ale přesto je pěkné, že jde od srdce a vyvolává vzpomínky na naše mládí. To bylo se zpíváním a písničkami velmi spojené.

První písničky jsme slyšeli od našich babiček, protože ty většinu nás vychovaly. Naše matky musely tvrdě dělat spolu s otcem na poli, aby nás uživil, takže to byly ukolébavky, prosté a milé, jako třeba: „haji - beli, koza v zeli a kůzlata v petrželi“. Potom do nástupu do školy to byly písničky které jsme pochytly od starších dětí, jako třeba: „Na těch panských lúčkách“, „Vrt' se dievča“, „Já husárek malý“, „Jaké je to hezké dva kováři v městě“ a mnoho mnoho jiných.

A po nástupu do školy již od první třídy to byly hodiny zpěvu pod vedením řídícího Muchy, učitele Hanáka nebo jiných učitelů a učitelek, kteří nám je předehrávali a doprovázeli na housle.

Zpívali jsme vždy z plných hrdel a vždy jsme se na zpěv těšili. Zpívaly se písničky národní, nebo znárodnělé, které byly většinou uvedeny v čítankách: „Slovan jsem a Slovan budu“, „Letěla bělounká holubička“, „Zasadil jsem čerešenku v humně“, nebo „Chovejte mne má

matičko“. A jak jsme postupovali do vyšších tříd tak se měnily i písničky. Na měšťance v Těšanech už to byla například Masarykova oblíbená „Teče voda teče přes Velecký majír“, nebo „Moravo, Moravo, Moravěnko milá“, „Čechy krásné Čechy mé“, učili jsme se i zpívat správně státní hymny a písničky slovenské „Sadaj slnko sadaj za vysokou horu“, „Od Trenčína kraj Dunaja“ atd. a také písničky jiných Slovanských států. Tak třeba písničku „Šumí Marica zakrvavená, pláče vdovica kruto ranena“, jsme se učili jako jugoslávskou a až po dlouhé době při pobytu v Bulharsku jsem zjistil, že je to jejich hymna a byli velmi překvapeni když jsem jim řekl, že jsme se ji učili již jako melí ve škole.

Zpívali jsme si i při hrách. Děvčata zpívaly při hře na Elišku: „Kdyby nebyla Eliška pyšná“, anebo dojímavou: „V Itálii v černém lese, v jedné tmavé jeskyni, žil tam vůdce loupežníků Rinaldino nazvaný“. Chlapci zase zpívali o Chlapcích Lanžhočanech a válečnou: „V Itálii na úpatí hor, kde ptačto pje svůj večerní zbor, tam vypíná se mohyla, kde sladce dřímá tělo vojína“.

A po skončení školy se zpívalo večer v dědině, nebo na válech za mlatama (to by mohla být otázka pro mladé čtenáře - co to vlastně znamená?), při loupáčkách, na dračkách, ve sklepě u vína a při muzice. Zpíval se „Malý hošík černovlasý“, „Šumař Bárta“, „Od Buchlova vieter věje“, „Kdybych já byl selským synkem“, modernější „Kladno ty černé Kladno“, „Temně hučí Niagara“, „Ty nemáš lásku, ty nemáš cit“ a dalších okolo stovky.

V létě potom když byla na obecní tabuli vyvěšena vyhláška v které se přikazovalo chlapcům ze třech ročníků dostavit se do Klobouk k odvodu „včas, čistě umyt a ve stavu střízlivém“, každý večer zněly dlouho do noci v dědině písničky regrutské: „Ještě je, ještě je v Kloboucích ta míra“, „Těžko jste mne máti má, těžko jste mne chovala“,

„Ej vy páni vy, vy nevíte co nového“, „Pod Prešpurkem kraj Dunaja“, „Zazpívali sobě chlapci od dragounů“, „Panímámo kde je vaše dcera“, „Ještě se já podívám k těm Šitbořským zahradám“.

Přišel čas, ze svobodných se stali ženáci, zpívání bylo méně, ale když se podařilo tak už to byly jiné písničky: „Ej synku synku oral-li si“, „Vdávala matička vdávala dcerečku“, „Za našimi humny teče vodička“, „Piju já, piju já, už jsem prepil všecko“.

A stařečci u vína zpívali: „Když jsem vandroval“, „Skleničko ty skleněná“.

Zpívalo se také mnoho na rodinných oslavách, ať to byla svatba nebo křtiny (jiné se tenkrát v rodině neoslavovalo), anebo někdy i po pohřbě.

Ještě si pamatuji jak starší chlapi zpívali a skákali před muzikanty. Zpívali: „Alou páni muzikanti berte svoje inštrmenty, budete mě pěkně hrát, jak já vám budu zpívat“, „Muzikanti friško, neděláte těžko“, „Miloval jsem já panenku pěknou jako Mahulenu“.

Strašně se mi líbilo jak potom všichni přítomní, mladí i staří a i pan farář zpívali: „Přes Moravu letěl malý ptáček“, „Před našim uzounká lavěnka je“, když bylo dobré veselí začali chlapi písničku o Ševcích prtavcích a bílých labutích s ohnutými krky a ještě mnoho jiných, které skoro upadli do zapomnění. Píší skoro, protože jsou tu ještě pamětníci kteří znají slova a nápěvy a jsem přesvědčen, že jsou tu také již mladí, kteří by je mohli v poslední chvíli zachránit.

Historie se potom začala opakovat. Už přišla řada na nás zpívat našim dětem, ale doba tomu moc nepřála a nepřeje. Přímé živé zpívání začal nahrazovat napřed gramofon, potom rádio, magnetofony, walkmany, CD, počítače a jiné moderní vyluzovače zvuků a vypadá to tak, že jsme poslední generace která ještě zpívala pro vlastní radost a mám strach, aby se nesplnil obsah písničky: „Ta naše písnička česká ... jestli ta pomine, všechno s ní zahyne, potom už nebudem žít!“.

Ing. Antonín Konečný

Fotbalová historie

Na tomto místě jsme Vám vždy přinášeli jako hádanku některé málo známé zákoutí naší vesnice. Dnes je tomu jinak. Díky panu Konečnému uveřejňujeme dvě fotografie fotbalových mužstev z dob dávno minulých. Poznáváte je?

redakce

Při přebírání starých fotek z mládí jsem objevil dvě, jež jsou z počátku fotbalové činnosti v Šitbořicích, které jsem se coby tehdejší šitbořický občan zúčastnil. Obracím se na Vás s prosbou abyste fotografie předali některému pamětníkovi, který by na nich někoho poznal.

*Pavel Konečný,
Staré Brno*

VÁŽENÍ SPORTOVNÍ PŘÁTELÉ!

TJ SOKOL ŠITBOŘICE a TJ FAVORIT BRNO ve spolupráci s obcí
ŠITBOŘICE uspořádají v sobotu 21. února 2004 od 13 hodin již

37. ročník TURNAJE MISTRŮ SVĚTA v kolové

za účasti:

BERGER M.- HRDLIČKA J. /ČR/ - mistři světa 2003
JIŘÍČEK P. – LOOSER P. /Švýc./ - mistři světa 2002 a 2. místo 2003
SCHNEIDER D. – KÖNIG S. /Rak./ - 3. Místo na MS 2003
PFAFFENBERGER MIKE a STEVE /SRN/ - vítězové TMS 2003
SKOTÁK P. – ŠMÍD P. /ČR/ - vítězové TMS 2002

Vystoupí také naše nejlepší krasojezdce a krasojezdci:
ŠTĚPÁNKOVÁ MARTINA – mistryně světa 1998, 1999, 2002 a 3. místo 2003
PETŘÍČKOVÁ - VALEŠOVÁ – 3. místo na MS 2003
POKORNÝ ARNOŠT – 2. místo na MS 2002 a 3. místo na MS 2003

Doprovodný program:

Turnaj žáků a dorostu v kolové MOMO CUP 2004
pátek 20.2.2004 v 17 hodin - turnaj žáků
sobota 21.2.2004 v 8 hodin - turnaj dorostu

Záběry z turnaje budou vysílat všechny tři televizní stanice ve večerním celostátním pořadu „Branky, body, vteřiny“, delší vysílání pak v neděli a v pondělí večer v programu – „ Sportovní ozvěny“, dále krajské vysílání ČT.

Oznámení pro přispěvatele

Děkujeme všem, kteří svůj příspěvek do tohoto čísla Štengaráčku doručili redakci včas. Uzávěrka příštího čísla bude 10.3.2004. Prosíme proto všechny, aby příspěvky doručili nejpozději do tohoto data. Nejlépe elektronickou poštou na adresu frantisek.valicek@razdva.cz nebo na disketě kterémukoliv členu redakční rady. Články doručené po uzávěrce budeme zveřejňovat jen ve vyjimečných případech. Děkujeme za pochopení.

redakce Štengaráčku

Štengaráček - zpravodaj obce Šitbořice, prosinec 2003, č. 2003/4, ročník 9
šéfredaktor: Ing. Josef Zelinka
členové redakční rady: Ing. Antonín Konečný, Zuzana Baranová
sazba: František Valíček ml.
vydal: OÚ Šitbořice, Osvobození 92, Šitbořice
zaregistrováno: Okresní úřad Břeclav, č. j. 574/95 - 408/ Za. r. z.: MK ČR E 11609
náklad: 570 kusů, neprodejně